

dagens navn | Osvaldus

Osvaldus, der var søn af kong Ethelfrid af Northumbria, måtte efter faderens død under en borgerkrig søge tilflugt i et kloster, men genvandt omsider kongemagten og iværksatte sammen med missionsbispens Aidan et energisk missionsprogram i sit land; han grundlagde blandt andet på øen Holy Island klostret Lindisfarne, der skulle blive et af de vigtigste centre for den kristne mission i England. Han omkom i et slag mod den hedenske konge af Mercia i 642. Der er ingen i Danmark, der bærer navnet Osvaldus.

fødselsdag i morgen

40 - Sognepræst Karsten Bjerreskov Farup, 45. - Menighedsrådsformand Peter Erik Pedersen, 46. - Hospitalsspræst, forfatter og debator Lotte Mørk, 48.

50 - Forstander Jakob Bonderup, 51. - Teolog Tina Lundgaard Kristiansen, 51. - Lektor og historio- graf Jes Fabricius Møller, 55. - Professor Jesper Bendix, 56. - Forfatter Sara Blædel, 57. - Kabinetschef, fhv. ambassadør og fast repræsentant Kim Jørgensen, 59. - Teolog Jaako Mikael Puukka, 59.

60 - Adm. direktør Claus Gregersen, 60. - Fhv. direktør Roy Bruhn-Petersen, 61. - Sognepræst Kristian Brogaard, 62. - Sognepræst Tilde Birte Binger, 63. - Professor John Renner Hansen, 68. - Redaktør Mogens Vedsø, 69.

70 - Skuespiller Birgitte Bank Mikkelsen, 71. - Forfatter, samfundsdebattør og gæstelærer Aminah Tønnsen, 73. - Fhv. administrati- onschef og forkvinde Karen Hallberg, 74. - Arkitekt Lars Møller, 75. - Adm. direktør og fhv. bankdirektør Jens Ole Jensen, 78. - Direktør Jan O.

rundt i dag

80 - Sangerinde og docent **Else Paaske** var ved Det Kongelige Danske Musik- konservatorium i København frem til 2004.

Efter sin debutkoncert i 1965 kårede musiklivet her- hjemme hende som det abso- lut største danske sangtalen- t i mange år med usædvanlige anlæg for lieder og romancer. Og det lignede et internatio- nalt gennembrud, da hun i 1969 vandt Kathleen Ferrier- Prisen i hollandske 's-Herto- genbosch.

Netop den tidligt døde eng- elske altsangerinde Kath- leen Ferrier var Else Paaske store forbillede, og som ung købte hun alle Ferriers pla- der. Et andet forbillede var det danske national-idol Ak- sel Schiøtz, og meget passen- de blev Else Paaske i 1977 den

Frøshaug, 78. - Fhv. muse- umsdirektør Poul Dedenroth- Schou, 78. - Lektor Lis Werde- lin Vastrup, 78. - Pianist og organist Elisabeth Westen- holz, 79. - Forfatter og even- tyrer Nina Tin Rasmussen, 79.

80 - Professor emer. Palle Jeppesen, 80. - Fhv. em- beds-læge Jens Christian Misfeldt, 81. - Fhv. sekti- ons- chef Niels Eilif Hansen, 81. - Billedkunstner Pia Schutz- mann, 81. - Docent Hans Jør- gen Hansen, 82. Fhv. lærer Esther Thymann Nielsen, 82. - Fhv. direktør og civiløkonom Vagn Mørup, 82. - Advokat Ole Busck-Rasmussen, 82. - Direktør Ib Jacobsen, 83. - Professor emer. Peter Leth Christiansen, 84. - Professor Henrik Thrane, 87. - Direktør Bent Lillelund, 88. - Konsu- lent, civilingeniør og forfatter Erik Nørgaard, 89.

90 - Professor emer. Gun- hild Hølmer, 90. - Ma- ler og tekstilkunstner Lisette Kampmann, 97.

Kilde: Kristeligt Dagblads Navnedatabase med bidrag fra blandt andet Kraks Blå Bog og Teologisk Stat

første modtager af hæders- prisen fra Mindefonden for Aksel Schiøtz.

Else Paaske blev uddannet på Det Jyske Musikkonservato- rium hos professor Peer Birch. I årene efter sin debut gav hun talrige koncerter, ikke bare i Danmark, men også i det øvrige Norden foruden Østrig, Tyskland, Holland, Schweiz, Storbritannien, Is- rael og USA.

Hendes repertoire omfatte- de blandt andre Händel, Bach, Beethoven, Brahms, Mahler og Heise, og ikke mindst hendes koncerter med pianisten Friedrich Gürt- ler var berømt.

I 1976 tog hun musikpæda- gogisk eksamen på Det Kon- gelige Danske Musikkonser- vatorium, hvor hun fra 1984 var docent. ■

dagens portræt |

Da sceneinstruktør **Anja Behrens** blev bedt om at instruere Jakob Ejersbos ”Nordkraft” til Aalborg Operafestival, som begynder i dag, undrede hun sig først. Siden blev hun så opslugt af bogens brutale univers, at den fik hende til at reflektere over sin egen barndom

Jeg har altid brug for at være i bevægelse

AF JOHAN STORGAARD JESPERSEN

jespersen@k.dk

Når ”Nordkraft the Opera” på lørdag får premiere på Aal- borg Operafestival, bliver det første gang, at sceneinstruktør Anja Behrens prøver kræfter med operagenren. Og der er lagt op til en betydningsfuld debut.

I år er det 20 år siden, at operafe- stivalen, som løber af stablen i dag, blev afholdt for første gang. Og det bliver fejret med et udvidet pro- gram bestående af 50 forestillinger, hvilket er dobbelt så mange som tidligere år. Derudover markerer opsætningen også et lille stykke Aalborg-historie. Det er nemlig før- ste gang, at Jakob Ejersbos ”Nord- kraft” bliver sat op på Teater Nord- kraft, der har til huse i det nedlagte aalborgensiske kulkraftværk, som romanen oprindeligt er opkaldt ef- ter.

Disse milepæle er imidlertid ikke noget, som fylder i Anja Behrens bevidsthed. Selvom hun genken- der symbolikken, er det ifølge hen- de mere eller mindre tilfældigt, at operaen skal opføres på Teater Nordkraft. Og tanken om at være i centrum ved et jubilæum giver hende alligevel ikke andet end præstationsangst.

”Det er noget støj, som jeg prøver at holde ude af mit sind. For jeg kan jo ikke lave noget godt, hvis jeg hele tiden har den slags tanker i baghovedet.”

At Anja Behrens aldrig før har beskæftiget sig med opera, er ikke noget, som holder hende tilbage. Hun har altid vidst, at hun på et el- ler andet tidspunkt var nødt til at prøve genren af, for musikken har fyldt meget i hele hendes liv. Først i form af det klassiske klaver, som var med til at danne rammen om hendes barndom, og siden gennem de mange musikalske elementer, der gang på gang har sneget sig ind i hendes opsætninger.

”Jeg føler mig meget fremmed i operagenren, men samtidig kan jeg mærke, at jeg skal derind. Som kunstner har jeg altid brug for at være i bevægelse og integrere no- le ting, som jeg ikke har prøvet før,” siger hun.

At hverken stykkets komponist, Signe Lykke, eller scenograf Chri- stian Albrechtsen har beskæftiget sig med opera før, er heller ikke no- get, der skræmmer Anja Behrens. Tværtimod.

”På en eller anden måde har det været en smuk proces. Ingen af os vidste, hvad man plejede at gøre, så vi kunne eksperimentere, som vi ville,” siger hun.

Da Anja Behrens for første gang blev præsenteret for idéen om at

▲ Anja Behrens har aldrig instrueret en opera. Alligevel har hun altid været afklaret med, at det var en genre, som hun måtte kaste sig over på et tidspunkt. Opsætningen af ”Nordkraft the Opera” på Aalborg Operafestival bliver hendes debut. – Foto: Emilia Therese.

Anja Behrens

► **Født i 1976** i Hamborg, Tyskland, hvor hun også er vokset op.

► **Har siden 2009** boet i København og blev uddannet som instruktør fra Den Danske Scenekunstskole i 2014.

► **Gift med** filminstruktør Hans Christian Post, med hvem hun har to børn.

► **Har senest instrueret** blandt andet ”Symposion” af Platon på Det Kongelige Teater og ”Ordet” af Kaj Munk på Aarhus Teater, som i 2020 modtog årets Reumert for bedste forestilling.

► **Har lørdag den 7. august** premiere med ”Nordkraft the Opera” på Aalborg Operafestival, som siden fortsætter på Copenhagen Opera Festival fra den 25. til den 28. august.

sætte ”Nordkraft” op som opera, var hendes første indskydelse el- lers, at det virkede som en lidt sær idé. For det første dvælede hun ved tanken om, at opera, der i visse kredse stadig opfattes som noget elitært, stod i kontrast til Jakob Ejersbos rå fortælling om at bryde den kriminelle løbebane og finde sin egen identitet. Samtidig gruede hun for den nærmest komiske tan- ke om korsangere, der forklædt som pushere og prostituerede skul- le synge om salg af stoffer i en Dis- ney-agtig gengivelse af Aalborgs trostesløse underverden.

”Men jeg kunne mærke budska- bet, og jeg synes, det ville være fan- tastisk at kunne finde værketets emo- tionelle musikalske klangbund. At finde frem til nogle store teatraliske, emotionelle og musikalske billeder for stofmisbrug, kærlighed og tab,” siger Anja Behrens.

Stykket bliver derfor ikke en én til én-gengivelse af den socialreali- stiske portrætteringer af et Aalborg i forfald. Der bliver få kulisser, me-

get lidt talt dialog, og Jakob Ejers- bos karakteristiske miljøbeskrivel- ser er skåret helt fra. Anja Behrens vil i stedet forsøge at skabe nogle indre billeder i samspillet mellem det visuelle og det musikalske, som alle kan genkende og forstå.

A nja Behrens, der er født og opvokset i Tyskland, havde ikke stiftet bekendtskab med Jakob Ejersbos forfatterskab, før hun fik til opgave at fortolke ”Nordkraft”. Dog var hun ikke mange sider inde i værket, før hun forstod, hvorfor den afdøde for- fatters gennembrudsværk har ind- skrevet sig som en nyklassiker i den danske litteratur.

Hans realistiske skildring af livet på bunden af samfundet har fået Anja Behrens til at reflektere over sin egen barndom og nogle af de venner og bekendte, som hun selv har mistet gennem tiden. Hun vok- sede op i et barskt miljø præget af vold og stoffer i et socialt boligbyg- geri nær Hamborg i Tyskland. Her havde hun flere klassekammerater,

hvis forældre var misbrugere. Og før familien flyttede til en pænere del af byen, da Anja Behrens var 14 år, var misbruget allerede gået i arv til flere af hendes venner.

”Jeg stillede ikke spørgsmål til det dengang. Det var først, da jeg kom ud af det, at det gik op for mig, hvor vildt det var. Men dengang var det bare sådan, min verden var. Det var det eneste, jeg havde set.”

Anja Behrens har sjældent ople- vet en så realistisk skildring af sin barndoms hårde miljø som i Jakob Ejersbos fortælling:

”Han beskriver den menneske- lige kamp for overlevelse så rørende og så klart. Men samtidig har han fundet en indgang, der gør, at man kan holde ud at være i det. Han er så tæt på de mennesker, at det bli- ver nærværende og smukt,” siger Anja Behrens, der håber, at hun formår at skabe bare en smule af den samme intimitet, når operaen har premiere på lørdag. ■

†

Vores kære søster
forhenværende overlæge

Inger Leer Pedersen

døde mandag den 2. august i sit hjem i Herning
efter længere tids sygdom.

Begravelsen finder sted lørdag den 14. august kl. 13.00
fra Skagen Kapel

Hans Jørgen, Birgit og Johan

Send nyt om navne til avisen

Kristeligt Dagblad bringer uden beregning omtaler af: Runde fødselsdage, bryllupper (vielser og sølv- og guldbryllupper mv), mindeord (som højt kan være på 3600 tegn, inkl. mellemrum), ordina- tioner, jubilæer, ansættelser, fratrædelsers, priser, legater, medaljer og andre hædersbevisninger – meget gerne med tilhørende foto.

Send materialet til navne@k.dk eller pr. post til:

Kristeligt Dagblad, Navneredaktionen, Vimmelskiftet 47, 1161 København K.

Email/indsend venligst materialet så tidligt som muligt.

Vi skal have det i hænde senest tre hele hverdage inden begivenheden.

Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere, herunder forkorte, indsendt materiale. Pladshensyn betyder, at vi ikke kan garantere, at alt bringes.

Indleveringsfrist for dødsannoncer

Der modtages dødsannoncer til morgendagens avis over telefon og e-mail dagligt mandag til fredag 8.30-14.30.

Indlevering af dødsannoncer lørdag, til indrykning mandag, kan kun finde sted telefonisk kl. 9-11.30.

Telefon: 3348 0500 Mail: annonce@k.dk

Løsning på dagens mini- krydsord

Vandret: Debitør. Yderste. Bid. Atp. Skrår. Item. Ar. N. Vugge. Da. Nier. IPad. Ne. Goliát. Hl. NV. Etelegier. Dom. Sno.

Lodret: Dybsindighed. Edikt. Apollo. Bedrev. Al. Em. Ir. Åmunding. Tsar. Gi. Avis. Ott. Agent. En. Reparere. Gro.

Løsning på dagens sudoku

1	4	5	7	2	3	9	8	6
9	3	2	1	6	8	5	7	4
6	8	7	5	4	9	3	1	2
4	5	8	6	3	2	1	9	7
2	6	9	8	7	1	4	3	5
3	7	1	4	9	5	2	6	8
5	9	3	2	8	6	7	4	1
8	1	4	3	5	7	6	2	9
7	2	6	9	1	4	8	5	3

mindeord

Ved fhv. kulturminister, tidl. medlem af Folketinget, mini- ster og højskoleforstander **Grethe Fogh Rostbølls**, 80 år, død skriver mag.art. og fhv. medlem af Folketinget Niels Jørgen Langkilde føl- gende mindeord:

GRETHE ROSTBØLL voksede op på en gård ved Hadsten. I gymnasiet i Randers blev hun med sine solide grund- vigiaiske rødder medlem af Konservativ Ungdom, og det- te politiske tilhørsforhold holdt hun – med et radikalt intermezzo – fast ved, og hun sås til det sidste ofte i konser- vative forsamlinger.

Hun blev student i 1960, studerede til først bygnings- ingeniør på Danmarks Tekni- ske Højskole, men søgte her- efter ind på seminarieret og tog lærereksamen i 1965 fra Odense Seminarium. I 1961

giftede hun sig med Torben Rostbøll, og året efter blev de sammen forstandere for Rys- linge Højskole. Grethe Rost- bøll havde stor interesse for litteratur og kunst, og efter sin lærereksamen valgte hun at læse litteraturvidenskab på Odense Universitet, dog afbrudt af fire børnefødsler i perioden 1964-72. Hun var ak- tiv i den konservative bevæ- gelse, som var stærkt kritisk over for dansk indtræden i EF. Hun stillede op som konser- vativ på Folkebevægelses- liste til valget til Europa- Parlamentet i 1979, dog uden at blive valgt. Hun var i flere år med i Folkebevægelses- forretningsudvalg.

Der blev også tid til et med- lemskab af Ryslinge Kommu- nalbestyrelse 1966-70. I 1978 blev hun mag.art. med sin af- handling om Karen Blixen, som hun også siden har be-

skæftiget sig med i en række bøger, blandt andet i bogen ”Længslens vingeslag” fra 1996. Med baggrund i højsko- learbejdet og egne erfaringer udgav Grethe Rostbøll i 1986 debatformen ”Familien og fremtiden”. Heri belyste hun børnefamilieens vanskelige stilling i det moderne sam- fund og slog til lyd for, at for- ældrene skulle prioritere de- res børn højere ved at gå mere ind i opdragelsen af dem. Ved siden af højskolejobbet var hun teater- og litteratur- anmelder for Morgenavisen Jyllands-Posten fra 1978 samt kommentator og klumme- skribent på Berlingske Tiden- de fra 1987, desuden var hun formand for Modersmål- Selskabet 1984-90.

Da De Radikale gik ud af re- geringen efter valget i 1990, hentede statsminister Poul Schlüter hende ind som aflø-

ser for kulturminister Ole Vig Jensen. Hun blev indtil rege- ringens fald i 1993 en meget aktiv og udadvendt minister med et omfattende kendskab til og engagement i kunst og kulturliv. Hun var ikke bange for at fokusere på elitens kul- tur, men gav selv udtryk for den opfattelse, at det var vig- tigt at udtrykke respekt for ta- lentet og for den danske kul- turarv, og at elite og bredde skulle ses som forbundne kar.

Som kulturminister tog hun fat på en omstrukture- ring og modernisering af sel- ve Kulturministeriet, men os- så af nogle af de store kultur- institutioner. Det var i hendes ministertid, at Det Kgl. Tea- ters ledelsesstruktur blev ændret, og der blev udpeget en bestyrelse for teatret. Des- uden fik hun sit navn under arkivloven. Hun stillede op til

folketingsvalget i 1990 og 1994, men blev ikke valgt, hun indtrådte dog som sup- pleant i Folketinget 1996-98. I 1993 blev hun medlem af kommunalbestyrelsen på Frederiksberg. Her sad hun til 2010.

Efter ministertiden gen- nemførte Grethe Rostbøll et studium i teologi som priva- tist. I 1994 udgav hun bogen ”Værdier i krise”. Heri argu- menterede hun for, at en po- litisk stillingtagen omkring årtusindskiftet kræver et bre- dere og dybere kendskab til de sammenhænge uden for det egentlige politiske liv, som repræsenteres af vor kristne og humanistiske europæiske arv. Hendes del- tagelse i Salmebogskommis- sionen hører med til en be- skrivelse af hendes store ind- sats for dansk kirke- og kul- turliv.

Ligeledes satte hun klare aftryk 2002-11 som formand for Center for Kultursamar- bejde med Udviklingslande- ne (CKU). Hun åbnede som tidligere minister mange døre i udviklingslandene. Senere i 2017 kom hun med en ud- mærket biografi om den europæiske frihedshelt lord Byron.

Hendes sociale engage- ment gav sig blandt andet udtryk i arbejdet som for- mand for sknonerten ”Ful- ton” i en periode. Hun blev kommandør af Dannebrog- ordenen i 1991.

Grethe og Torben Rostbøll fik fire børn. Ægteskabet blev opløst i 1996.

Med Grethe Rostbølls død har konservativ mistet en dygtig og respekteret kultur- politiker, en stor publicist og en værdsat kollega. Æret væ- re hendes minde. ■

klubpædagog, og det pæda- gogiske spor kom også til at præge hans karriere. Fra 1976 til 1982 var han initiativtager til og arbejdede i Aarhus Filmværksted, og fra 1979 til 1984 var han initiativtager til Århus Teater Akademi. I sam- arbejdet med områdets bebo- ere opstartede Bent Blind- bæk i 1984 Gellerupscenen, som han var teaterleder for indtil 1988, hvor han blandt andet stod for børnemiljøet med 120 børn fra områdets institutioner. I 1988 grund- lagde han sammen med en

kollega Nordisk Artist- og Te- aterhøjskole i Viborg, hvor han var forstander fra 1992 og et år frem.

Fra 1994 til 1997 var Bent Blindbæk ansat på interkul- turelt center som leder af kul- turprojekter, etablering af edb-værksted samt udvikling af undervisningsmetodik i samarbejde med Stanford University i Californien. I 1997 stod han for at skabe Verdens Kultur Festivalen i Aarhus. Herefter fulgte knap 10 år som leder af Huset, Hvor han sideløbende blev

formand for landsforeningen Huse i Danmark i perioden 2002-07, samtidig med at han fra 2005 til 2007 stod i spid- sen for at reorganisere ENCC European Network of Cultu- ral Centres. Ligeledes var det i denne periode, at han var formand for Kulturnat Aar- hus. Sideløbende var Bent Blindbæk aktiv i både nation- ale og internationale samar- bejder omkring kultur, teater, interkulturel pædagogik og sågar IT-forum, hvor han os- så havde mange bestyrelses- poster. Efter en rejse til Mala-

wi i februar 2007 startede han ngo'en Fair Danmark som en søsterorganisation til samme organisation i Norge.

I dag er Bent Blindbæk gået på pension og deler med sin hustru tiden mellem lejlighe- den på Østerbro i Køben- havn, sommerhuset på Mols og ture til børn og børnebørn på blandt andet Møn. Når ti- den tillader det, spiller Bent Blindbæk gerne harmonika og klaver eller går i køkkenet for at komponere menuer, hvor han blander gode ingre- dienser fra mange kulturer. ■